

וּבְנֵי יוֹסֵף וּבְנֵימָן אָף עַל גַּב דְּבַנְיָמָן הָוּה מִתְדַבֵּק
 בַּמִּזְרָח, רָמַז לִיה קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמִשְׁרֵי
 בַּמַּעַרְב לְקִרְבָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְגַבֵּי צַדִּיק כְּלָא בְּאַרְחָ
 מִיִּשְׂרָאֵל הָדָא הוּא דְכָתִיב (הושע י"ד) כִּי יִשְׂרָאֵל דְרָכֵי יְיָ
 וְצַדִּיקִים יִלְכוּ בָם. וְרֵאוּבֵן דְּאִתְדַבֵּק בְּסִטְרָא דְחֶסֶד
 יִשְׂרָאֵל בְּדְרוּמָא. וְדָן בְּגִין לְכַפְרָא הֵהוּא חוּבָא דְעֵגְלָא
 דִּיקְבְּלוֹן בְּנוֹי וְאִיהוּ מִסִּטְרָא דְצַפּוֹנָא יִשְׂרָאֵל לְצַפּוֹנָא
 לְכַפְרָא הֵהוּא חוּבָה.

בְּגִין כִּד כְּתִיב בַּיּוֹם שֶׁעָשָׂה שְׁלֹמֹה עֲשָׂרָה עַל עֲשָׂרָה
 (מְלָכִים א' ז') וְקוֹ שְׁלֹשִׁים בְּאַמָּה יָסוּב. כְּלָא בְרִזָּא
 דְחֲכָמְתָּא. כְּתִיב בֵּיה עוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עֲשָׂר בְּקָר
 שְׁלֹשָׁה פּוֹנִים צַפּוֹנָה וְשְׁלֹשָׁה פּוֹנִים יָמָה וְשְׁלֹשָׁה
 פּוֹנִים נֶגְבָּה וְשְׁלֹשָׁה פּוֹנִים מְזֻרְחָה וְהֵם עֲלִיהֶם
 מְלַמְעֵלָה הֵהוּא יָמָא דְחֲכָמְתָּא אִתְתַּקֵּן בְּהוּ.

לשון הקודש

מִשְׁוֹם כִּד כְּתוּב בַּיּוֹם שֶׁעָשָׂה שְׁלֹמֹה
 עֲשָׂרָה עַל עֲשָׂרָה, (מְלָכִים-ז' ז') וְחוּט שְׁלֹשִׁים
 בְּאַמָּה יָסוּב. הַכֵּל בְּסוּד הַחֲכָמָה. כְּתוּב
 בּו (שם) עוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עֲשָׂר בְּקָר שְׁלֹשָׁה
 פּוֹנִים צַפּוֹנָה וְשְׁלֹשָׁה פּוֹנִים יָמָה וְשְׁלֹשָׁה
 פּוֹנִים נֶגְבָּה וְשְׁלֹשָׁה פּוֹנִים מְזֻרְחָה וְהֵם
 עֲלִיהֶם מְלַמְעֵלָה. אוֹתוֹ יָם שֶׁל חֲכָמָה
 נִתְקַן בְּהֵם.

וּבְנֵי יוֹסֵף וּבְנֵימָן, אָף עַל גַּב שְׁבַנְיָמָן
 הָיָה נִדְבֵק בַּמִּזְרָח, רָמַז לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְחִנּוּת בַּמַּעַרְב לְקִרְבַּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
 לְצַדִּיק הַכֵּל בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל. וְהוּא שְׁכֵתוּב (הושע
 ד') כִּי יִשְׂרָאֵל דְרָכֵי ה' וְצַדִּיקִים יִלְכוּ בָם.
 וְרֵאוּבֵן שְׁנִדְבֵק בְּצַד הַחֶסֶד, יִחְנֶה
 בְּדְרוּם. וְדָן, כִּדִּי לְכַפֵּר עַל אוֹתוֹ חֲטָא
 הָעֵגֶל שִׁיקְבְּלוֹן בְּנוֹי, וְהוּא מְצַד הַצַּפּוֹן,
 יִחְנֶה בְּצַפּוֹן לְכַפֵּר עַל אוֹתוֹ חֲטָא.

תָּא חַיִּי, כִּד הוּוּ עֲבָדִין פְּהֵינְיָא הֵהוּא חֲטָאת לְכַפָּרָה
 חוֹבִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה חָוָה דְּאִית בְּהוּ כְּרַת. וְעוֹלָה
 לְכַפָּרָה עַל מָאן דְּלֹא עֲבִיד מִצְוֹת עֲשֵׂה אֲתִי וּמִיָּהוּא
 סְטָרָא אֲתִי עוֹלָה דְּאִיהוּ זָכָר. וּכְתִיב (שמות כ') זָכֹר אֶת
 יוֹם הַשַּׁבָּת מִצְוֹת עֲשֵׂה וּבְגִין כֶּךָ אָנּוּ מִקְרִיבִין בְּשַׁבַּת
 תִּרִין אֲמַרִין דְּמוֹסָף עוֹלָה בְּגִין דְּבִתְהוּא דִּימִינְא
 אֲתוֹסָף לְהֵהוּא צְדִיק גְּהִירוּ דְּעִתִּיקָא קַדִּישָׁא.

כִּד אֲתִדְבַק בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל דְּאִיהִי שְׁמוֹר לֹא
 תַעֲשֶׂה בְּגִין כֶּךָ אִית בֵּיה בְּשַׁבַּת עֲשֵׂה וְלֹא
 תַעֲשֶׂה דְּאִית בֵּיה כְּרַת דְּהָא מָאן דְּעָבַד פְּגִימוּ
 בְּהֵהוּא אֲתָרָא דְּאֲקָרִי לֹא תַעֲשֶׂה וְאֲפִרִישׁ זְוִיגָא
 דִּילְחֹן אֲשַׁתְּצִי מִתַּמָּן נִפְשָׁא דִּילִיה. וּמָאן אִיהוּ,
 מָאן דְּעָבִיד עוֹבְדִין דְּחוֹל בְּשַׁבְּתָא בְּקִדְשׁ דְּאֲתִדְבַק
 בְּשַׁבַּת בְּשַׁבְּתוֹן וּכְלָהוּ עֲלָמִין בְּחִדּוּה בְּגִירוּ אֲבָל

לשון הקודש

אור מהעתיק הקדוש.
 בְּשַׁבְּדָּבִק עִם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׁהִיא
 שְׁמוֹר, לֹא תַעֲשֶׂה. מִשּׁוּם כֶּךָ יֵשׁ בְּשַׁבַּת
 עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה שֵׁישׁ בּוּ כְּרַת, שְׁהִרִי מִי
 שְׁעוֹשֶׂה פָּגַם בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא לֹא
 תַעֲשֶׂה, וּמִפְּרִיד אֶת תְּזוּוּג שְׁלָחֶם,
 גְּכַרְתַּת מִשֵּׁם נִפְשׁוּ, וּמִיָּהוּ? מִי שְׁעוֹשֶׂה
 מַעֲשִׂים שֶׁל חַל בְּשַׁבַּת, בְּקִדְשׁ שְׁנִדְבַק
 בְּשַׁבַּת בְּשַׁבְּתוֹן, וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּחִדּוּה

בֹּא רָאָה, בְּשִׁהִיו עוֹשִׂים הַכְּהֻנִּים אֶת
 אוֹתָהּ חֲטָאת, לְכַפֵּר עַל עֲבֻרוֹת שֶׁל לֹא
 תַעֲשֶׂה זֶה הָיָה, שֵׁישׁ בְּהֶם כְּרַת. וְעוֹלָה
 בָּאָה עַל מִי שֶׁלֹּא עוֹשֶׂה מִצְוֹת עֲשֵׂה,
 וּמֵאוֹתוֹ צֵד בָּאָה הָעוֹלָה שְׁהִיא זָכָר,
 וּכְתוּב (שמות כ) זָכֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת –
 מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְלָכֵן אָנּוּ מִקְרִיבִים בְּשַׁבַּת
 שְׁנֵי כִבְשִׂים, שֶׁל מוֹסָף עוֹלָה, מִשּׁוּם
 שְׁבֻאוֹתוֹ שֶׁל הַיָּמִין נִתְּוֹסָף לְאוֹתוֹ צְדִיק

מֵאֵן דְּלֹא עֲבִיד אֶלָּא בְּשִׁנְגָּה מִקְרִיב חֲטָאת לְקַבֵּל
הַהוּא דְרָגָא דְרָגָא דְמִזְבֵּחַ.

וּבְרֵאשׁ חֲדָשׁ דְּאִיתוּ חֲדָתוּתָא דְסִיְהָרָא אֲנָן
מִקְרִיבִין (במדבר כ"ח) פְּרִים בְּנֵי בֶקָר שְׁנַיִם
דְּהָא מִסְטָרָא דְפָרָה אֲדוּמָה תְּמִימָה אָתוּ וְאִינוּן
לְעֵילָא לְאִשְׁלָמָא פְּנִימוּ דִילָה וּלְמִיּהָב לָהּ שְׁפַע
עַל חַד תִּרִין מִתְהוּא אֲתֵר דְּאֶקְרִי עוֹלָה וְאֲתוּסְפָה
בְּתֵהוּא זְמָנָא נְהִירוּ לְסִיְהָרָא אִיל אֶחָד לְקַרְבָּא לָהּ
אִילוּ דִּי־עֲחָק (שיר השירים ב') שְׁמָאלוּ תַחַת לְרֵאשֵׁי
כְּבָשִׁים בְּנֵי שָׁנָה שְׁבַעָה לְחַבְקָא לָהּ יְמִינָא וְשְׁבַעָא
דְּכָרִין אֲתַקְרְבִין בָּהּ תְּמִימִים שְׁלָמִין בְּכוֹלָא וְאֲנָן
מִקְרִיבִין שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחֲטָאת דְּהֵאֵי חֲטָאת
מִתְהֵאֵי סְטָרָא דְפָר חֲטָאת אָתֵי דְכְּתִיב שְׁמוֹר.
וְשְׁמוֹר לֹא תַעֲשֶׂה אִיתוּ וְאֲנָן מִקְרִיבִין שְׁעִיר חֲטָאת

לשון הקודש

אור ללְבָנָה. ואיל אֶחָד - לְהַקְרִיב לָהּ
אִילוּ שֶׁל יַעֲחָק, (שיר 5) שְׁמָאלוּ תַחַת
לְרֵאשֵׁי, כְּבָשִׁים בְּנֵי שָׁנָה שְׁבַעָה, לְחַבְקָה
אוֹתָהּ בְּיָמִין, וְשְׁבַעָה זְכָרִים נְקַרְבִים
עִמָּהּ, תְּמִימִים שְׁלָמִים כֻּלָּם, וְאֲנִי
מִקְרִיבִים שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחֲטָאת.
שְׁחֲטָאת הוּא בָּאָה מִצֵּד זֶה שֶׁל פֶּר
הַחֲטָאת, שְׁכַתוּב שְׁמוֹר, וְשְׁמוֹר לֹא
תַעֲשֶׂה הוּא, וְאֲנִי מִקְרִיבִים שְׁעִיר חֲטָאת

בְּאוֹרָה. אֶבֶל מִי שְׁלֹא עוֹשֶׂה אֶלָּא
בְּשִׁנְגָּה, מִקְרִיב חֲטָאת בְּנִגְדָה אוֹתָהּ
דְרָגָת מִזְבֵּחַ.

וּבְרֵאשׁ חֲדָשׁ בְּהַתְחַדְּשוּת הַלְבָנָה אֲנִי
מִקְרִיבִים (במדבר כח) פְּרִים בְּנֵי בֶקָר שְׁנַיִם,
שְׁחֵרֵי מִצֵּד שֶׁל פָּרָה אֲדוּמָה תְּמִימָה בָּאוּ,
וְהֵם לְמַעַלָּה לְהַשְׁלִים אֶת הַפְּגָם שֶׁלָּהּ
וְלָתֵת לָהּ שְׁפַע אֶחָד עַל שְׁנַיִם מֵאוֹתוֹ
מְקוֹם שֶׁנְּקָרָא עוֹלָה, וְנוֹסֵף בְּאוֹתוֹ זְמַן

דַּאתִי עַל לֹא תַעֲשֶׂה.

בְּמוֹסַף דִּידָה בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ דַּאתִי לְכַפֵּרָה עַל

טוֹמְאֵת מִקֹּדֶשׁ וְקֹדְשֵׁי דְכֹתִיב (יחזקאל מ"ג)

וְלֹא יִטְמְאוּ עוֹד בֵּית יִשְׂרָאֵל שֵׁם קֹדְשֵׁי דְלֹא יִתְקַרֵּב

בְּכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל עָרַל וְטֹמֵא. אֲבָל מוֹסֵף דְּשַׁבַּת לִיכָא

לְקַרְבָּא בְּגוּן דְּהָא אֲתַגְלִי עֵתִיקָא קַדִּישָׁא וְנִהְיִר

בְּהָהוּא רְצוֹן לְכַלְהוּ עַלְמִין וְכֹלֵא אֲשַׁתְּכַח בְּנִהְיִרוּ,

דְּהָא שַׁבַּת בְּלֹא דִינָא כָּלֵל אִיהוּ וְלֹא שְׁלִיט חוּיָא

עֲקִימָא וְכִהְיִי מִסְטָרָא דְחָס"ד נִכְסִין יִתִּיה בְּעַפְוֹנָא

דְּמוֹזְבַח וְאַפִּילוּ יִשְׂרָאֵל יִבְלִין לְמַעְבְּדָה בְּרַ דְּלִית לֹון

רְשׁוּ לְמִקְרַב לְהָהוּא מוֹזְבַח לְקַרְבָּא אֲבָל לְמִיכַס שְׂרִי.

וּבְעַפְוֹנָא אִיהוּ אֲתַרִּיה דְּהָהוּא שְׁעִיר דְּהָא שְׁעִיר

מִצְפּוֹנָא יִנִּיק וְאַנָּן מִקְרַבִּין דְּמָא

לְמַדְבַּחָא וְעַבְדִּין אַרְבַּע מִתְנֹות עַל אַרְבַּע קַרְנֹות בְּגוּן

לשון הקודש

שָׂבָא עַל לֹא תַעֲשֶׂה.

כָּלֵל, וְלֹא שׁוֹלֵט הַנְּחָשׁ הַעֶקֶם. וְכִהְיִים

מִצַּד חָס"ד שׁוֹחֲטִים אוֹתוֹ בְּעַפְוֹן

הַמוֹזְבַח, וְאַפִּילוּ יִשְׂרָאֵל יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת,

פְּרַט לְזֶה שְׂאִין לְהֵם רְשׁוֹת לְקַרֵּב לְאוֹתוֹ

מוֹזְבַח לְהַקְרִיב, אֲבָל לְשַׁחַט מִתַּר.

וּבְעַפְוֹן הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל אוֹתוֹ שְׁעִיר,

שְׁהָרֵי שְׁעִיר יוֹנֵק מִצְפּוֹן, וְאַנָּן מִקְרַבִּים

דָּם לְמוֹזְבַח, וְעוֹשִׂים אַרְבַּע מִתְנֹות עַל

אַרְבַּע קַרְנֹות כְּדִי לְהַקִּיפוֹ מִכָּל הַצְּדָדִים,

בְּמוֹסַף שְׁלֵה בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ, שָׂבָא לְכַפֵּרָה

עַל טוֹמְאֵת מִקֹּדֶשׁ וְקֹדְשֵׁי, שְׁכַתוּב (יחזקאל

מג) וְלֹא יִטְמְאוּ עוֹד בֵּית יִשְׂרָאֵל שֵׁם

קֹדְשֵׁי, שְׁלֹא יִתְקַרֵּב לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל עָרַל

וְטֹמֵא. אֲבָל מוֹסֵף שֶׁל שַׁבַּת אִין לְהַקְרִיב,

מִשׁוּם שְׁהָרֵי הַתְּגִלָּה הָעֵתִיקָה הַקְּדוּשָׁה,

וּמֵאִיר בְּאוֹתוֹ רְצוֹן לְכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַכָּל

נִמְצָא בְּהָאָרֶץ, שְׁהָרֵי שַׁבַּת הִיא בְּלִי דִין

לְאֶקְפָּא לָהּ מִכָּל סִטְרֵין דְּלֹא יִתְקַרֵּב מָאן דְּלֹא חַוֵּי
 לְקַרְבָּא לְקֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים וְהֵאֵי חֲטָאת דְּעַבְדִּינָן מִנֵּיהּ
 קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, אִיהוּ דְּלֹא יִתְעַר סִטְרָא דְּמִסְאֲבָא
 מִנֵּיהּ בְּעֵלְמָא.

וְהָא חַוֵּי בְּעוֹלָה שְׁתֵּי מִתְנֹות שְׁהֵן אַרְבַּע רְזָא
 דִּיחֻדָּא דְּמִתְיַחַד עוֹלָה בְּמוֹזְבַת. אֲבָל חֲטָאת
 אַרְבַּע מִתְנֹות דְּלֹא אֵינֹון אֶלָּא לְנִטְרָא וְלֹאֶקְפָּא
 אֵינֹון גְּבוּרִין דְּאֵינֹון מִסִּטְרָא דְּגְבוּרָה לְהֵהוּא מִטְה
 כְּרִסְיָא קְדִישָׁא וְלֹאֶשְׁלָמָא הֵהוּא פְּגִימוּ דְּעַבְדוּ בָּהּ.
 וּמָאן דְּגָרִים לֹון לְבָנֵי נְשָׂא לְמַעְבָּד הֵהוּא חוֹבָה
 מִסִּטְרָא דְּשַׁעִיר אֲתֵי, פְּגִין כֶּךָ חֲטָאת יְחִיד שְׁעִירָה
 וְחֲטָאת נְשִׂיא שַׁעִיר, וְחֲטָאת כֶּהֵן מְשִׁיחַ פָּר, כּוֹלְהוּ
 מִסִּטְרָא דְּשִׁמְאֵלָא.

וְלִזְמַנֵּין קָרִיב יְחִיד כְּשֶׁבֶה לְקַבֵּל בְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל
 וְכִלְהוּ שְׂאֵר מִצּוֹת. אֶלָּא בְּעַבְדָּה זָרָה

לשון הקודש

גְּבוּרִים שֶׁהֵם מִצַּד הַגְּבוּרָה, לְאוֹתוֹ מִטְה
 כְּפֹא קְדוּשׁ, וְלֵהֲשָׁלִים אוֹתוֹ פְּגִים שְׁעֵשׂו
 בָּהּ. וּמִי שְׁגָרַם לְבָנֵי אָדָם לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ
 חֲטָא, כָּא מִצַּד הַשַּׁעִיר, לְכֵן חֲטָאת יְחִיד
 שְׁעִירָה, וְחֲטָאת נְשִׂיא שַׁעִיר, וְחֲטָאת
 כֶּהֵן מְשִׁיחַ פָּר. הַכֹּל מִצַּד שְׁמָאל.

וְלַפְעָמִים מִקְרִיב יְחִיד כְּשֶׁבֶה כְּנֹגֵד
 בְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל וְכֹל שְׂאֵר הַמִּצְוֹת. אֶלָּא

שְׁלֹא יִתְקַרֵּב מִי שְׁלֹא רְאוּי לְקַרֵּב לְקֹדֶשׁ
 הַקְּדוּשִׁים. וְחֲטָאת זוֹ שְׁעוּשָׁה מִסְּגָה הִיא
 קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, שְׁלֹא יִתְעוֹרֵר צַד הַטְּמֵאָה
 מִמֶּנּוּ בְּעוֹלָם.

וְכֹא וְרָאָה, בְּעוֹלָה שְׁתֵּי מִתְנֹות שְׁהֵן
 אַרְבַּע, סוּד הַיְחֻד שְׁמִתְיַחַד עוֹלָה
 בְּמוֹזְבַת. אֲבָל חֲטָאת אַרְבַּע מִתְנֹות,
 שְׁאֵינֶם אֶלָּא לְשֹׁמֵר וְלִהְקִיף אוֹתָם

דְּצַבּוּר מְקַרְבִּין פָּר לְעוֹלָה וְשָׁעִיר לְחַטָּאת וְהָיָה חַטָּאת חֶסֶר אֵיחֹו בְּלֹא אֶלְפָּה. בְּגִין דְּאֵיחֹו גְּרִיעוֹת סְגִיָּא דְהָא חַטָּאת לִישָׁנָא דְגְרִיעָא הוּא דְכָתִיב (מְלָכִים א' כ"א) וְהִיִּתִי אֲנִי וּבְנֵי שְׁלֹמֹה חַטָּאִים. וְכָל חַד עֵז בַּת שְׁנָתוֹ מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא. וְהָיָה פָּר דּוֹרוֹן לְעִילָא אֵיחֹו לְצַדִּיק דְאֶפְרִידוֹ הָיָה אֲרוֹן מִתְהוּא בְרִית. וְשָׁעִיר לְחַטָּאת לְקַבֵּל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְמִנְעוּ מִינָה בְרַבָּאן. וְעַם כָּל דָּא יְחִיד בְּד חָב בְּכֻלְהוּ מַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה דְאֵית בְּהוּ כְרִת. שְׁעִירַת עֲזִים בְּעֵי לְקַרְבָּא לְבַתְחֻלָּה, אֶלָּא בְּד לִית לִיה דִּיקְרִיב בְּשִׁבְהָ.

וְתָא חָזִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל רְבִיעִית הִיא לְיוֹמֵי וּבְגִין כְּד אַרְבַּע מִתְנֹות בְּעֵיא, וְסָלִיק הָהוּא רִיחַ גִּיחַח מְאִינֹון אֲמַרִין. וְכַדִּין נִיחָא לְכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא עֲבַדַת נֹוקְמִין דְהָא בְּשׁוּגַג הוּת. (במדבר כ"ח) וּבַחֹדֶשׁ

לשון הקודש

כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׁמִנְעוּ מִמֶּנָּה בְּרַכּוֹת. וְעַם כָּל זֶה, כְּשִׁיחִיד חַטָּא בְּכָל מַצּוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה שְׂנֵש בָּהֶם כְּרִת, צְרִיךְ לְהַקְרִיב שְׁעִירַת עֲזִים לְבַתְחֻלָּה, אֶלָּא כְּשִׁאִין לוֹ שְׂיִקְרִיב בְּשִׁבְהָ.

וּבֵא וּרְאֵה, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הִיא רְבִיעִית לְיָמִים, וְלָכֵן צְרִיכָה אַרְבַּע מִתְנֹות, וְעוֹלָה אוֹתוֹ רִיחַ גִּיחַח מֵאוֹתָם כְּבָשִׂים, וְאֵז יֵשׁ נַחַת רִיחַ לְכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא עוֹשָׂה

בְּעַבּוּדָה זָרָה שֶׁל צַבּוּר מְקַרְבִּים פָּר לְעוֹלָה וְשָׁעִיר לְחַטָּאת, וְאוֹתוֹ חַטָּאת הוּא חֶסֶר בְּלֵי אֶלְפָּה, מְשׁוּם שֶׁהוּא חֶסֶרֹון גָּדוֹל, שְׁהָרֵי חַטָּאת הוּא לְשׁוֹן שֶׁל חֶסֶרֹון, שְׁכֶתוּב (מְלָכִים-א כ"א) וְהִיִּתִי אֲנִי וּבְנֵי שְׁלֹמֹה חַטָּאִים. וְכָל אֶחָד עֵז בַּת שְׁנָתוֹ, מִצַּד הַשִּׁמְאָל. וְאוֹתוֹ הַפָּר דּוֹרוֹן הוּא לְמַעְלָה לְצַדִּיק, שֶׁהֶפְרִידוֹ אוֹתוֹ אֲרוֹן מֵאוֹתָה בְרִית, וְשָׁעִיר לְחַטָּאת כְּנֶגֶד

הֲרֵאשׁוֹן דְּאִיהוּ אַרְבַּעָה עַל עֶשֶׂר עַבְדֵינָן פֶּסַח בְּגִין
 דִּיהֵוִי דְכִיר לָן לְעֵלָם הֵהוּא פֶּסַח דְּעַבְד קִדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא לְיִשְׂרָאֵל, דְּקָטַל הֵהוּא טָלָה וְאַפִּיק שְׂכִינְתָּא
 וְיִשְׂרָאֵל מֵאַתְרָא מְסֻבָּא וְאַתְחַבֵּר אַרְבַּעָה בְּעֶשׂוֹר
 בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֶתְחַבְּרָא בְּעֶשׂוֹר דְּאִיהוּ צְדִיק וְרַמְיוּ
 אֶתְרִיהּ בְּעֶשֶׂר. וּכְדִין פֶּסַח לִי.

וּבְגִין כִּד מָאן דְּאִיהוּ טָהוֹר וְיִסְתַּלַּק מִנִּיהּ הֵהוּא
 עָרְלָה וְיִתְחַזֵּי רְשִׁימָא קְדִישָׁא דְצְדִיק דְּאִיהוּ
 י' בֵּיהּ וְלֹא קָרִיב פֶּסַח לִי (דְּאִיהוּ) בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
 לְצְדִיק דְּהוּא חָזִי לְקָרְבָּא לְמִקְדָּשָׁא וְלֹא עָרַל
 וְטָמֵא, דְּאִי לָא קָרִיב אִית בֵּיהּ כֵּרֵת. וּמֵאֵי טַעְמָא
 דְּהָא כָּל אֲוִרְיָתָא לָא אִית בֵּיהּ כֵּרֵת אֶלָּא עַל
 מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. מֵאֵי (וּמֵאֵי) טַעְמָא בְּפֶסַח וּמִילָהּ
 דְּאֵינֹן מְצוֹת עֲשֶׂה כֵּרֵת. אֶלָּא בְּגִין דְּדִרְגָּא קָא

לשון הקודש

וְלִכְּן מִי שֶׁהוּא טָהוֹר וְסִלְקָהּ מִפְּנֵי אֹתָהּ
 עָרְלָה, וְיִרְאָה רִשְׁמֵ קְדוּשָׁא שֶׁל צְדִיק,
 שֶׁהוּא י' בּוֹ, וְלֹא הִקְרִיב פֶּסַח לָהּ, בְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל לְצְדִיק, שֶׁהוּא רְאִוֵי לְקָרְבַּ
 לְמִקְדָּשׁ וְלֹא עָרַל וְטָמֵא. שְׂאֵם לֹא
 הִקְרִיב, יֵשׁ בּוֹ כֵּרֵת. וּמָה הַטַּעַם? שֶׁהִרִי
 בְּכָל הַתּוֹרָה אֵינִן כֵּרֵת אֶלָּא עַל מְצוֹת לֹא
 תַעֲשֶׂה, מָה וּמָה הַטַּעַם בְּפֶסַח וּמִילָהּ,
 שֶׁהֵם מְצוֹת עֲשֶׂה, יֵשׁ כֵּרֵת? אֶלָּא מִשּׁוּם

נְקֻמָּוֹת, שֶׁהִרִי זֶה הִיָּה בְּשׁוּגְגָא. (במדבר כח)
 וּבַחֲדָשׁ הֲרֵאשׁוֹן - שֶׁהוּא אַרְבַּעָה עַל
 עֶשֶׂר עוֹשִׂים פֶּסַח, כְּדִי שְׂיִהְיֶה זֹכֵר לָנוּ
 לְעוֹלָם אֹתוֹ פֶּסַח שֶׁעֲשֶׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְיִשְׂרָאֵל. שֶׁהִבָּה אֶת אֹתוֹ טָלָה,
 וְהוֹצִיא הַשְּׂכִינָה וְיִשְׂרָאֵל מִמְּקוֹם טָמֵא,
 וְהִתְחַבֵּר אַרְבַּעָה עִם עֶשׂוֹר, בְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל הִתְחַבְּרָה בְּעֶשׂוֹר שֶׁהוּא צְדִיק,
 וְרַמְיוּ מְקוֹמוֹ בְּעֶשֶׂר, וְאֵז פֶּסַח לָהּ.

גֵרִים דְאֵיהִי כְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְאֵיהִי פֶסַח, וְאַקְרִי (אקרי)
מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, בְּעֵינֵי לְאֶתְחַבְּרָא בַעֲשֵׂה
וְלֹא תַכְלִיל בֵּיה מִדַּת לַיְלָה בְיוֹם.

וּמֵאֵן אֵיהוּ דָא צְדִי"ק, דְאֵיהוּ מִילָה וּמִצּוֹת עֲשֵׂה
וְאֶתְכְּלִיל בְּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מִדַּת יוֹם בְּלַיְלָה.
וְאִי לָא אֶתְגְּזֹר בְּר נָש לָא אֶתְחַזִּי לְקַרְבָּא לִזְוִן, בְּגִין
כְּד קִימָא מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה עָלֶיה וּדְיִינַת לִיה בְּכַרְתָּ,
דְּלֹא יִיעוּל נַפְשִׁיה לְמַקְדָּשָׁא. וְכֵן בְּפֶסַח בְּעֵינֵי כְנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל לְאֶתְחַבְּרָא בְּבַעְלָה וְאִי לָא עֲבִיד בְּר נָש וְלֹא
קָרִיב פֶּסַח לִי, קִימָא עָלֶיה וּדְיִינַת לִיה וְלֹא אֶפִיקַת
יְתִיה מִתְחֹת יְדָא דְפְרָעָה וְאַשְׁתַּצִּיאַת נַפְשִׁיה
מֵאַתְרָא קְדִישָׁא, וְאַשְׁתַּאַרְת בְּאַתְרָא מְסֻאֲבָא
בְּמִצְרַיִם. דְּהָא יִשְׂרָאֵל אִי לָא עֲבִידוּ הֵינִי תְרִין פְּקוּדֵין
לָא נִכְּחוּ מִתְּמָן.

לשון הקודש

תכנס נפשו למקדש. וכן בפסח צריכה
בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְהִתְחַבֵּר עִם בַּעְלָה. וְאִם
בֶּן אָדָם לֹא עוֹשֶׂה וְלֹא מְקַרֵּב פֶּסַח לְהוּ,
הֵיא עוֹמְדַת עָלָיו וְדָנָה אוֹתוֹ, וְלֹא
מוֹצִיאָה אוֹתוֹ מִתְּחַת יַד פְּרָעָה, וְנִכְרְתַת
נַפְשׁוֹ מִמְּקוֹם קְדוֹשׁ, וְנִשְׁאַרְת בְּמִקְוֵם
מְמָאָה בְּמִצְרַיִם, שְׁחַרֵּי אִם לֹא עָשׂוּ
יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי מִצּוֹת אֵלּוּ, לֹא יֵצְאוּ מִשָּׁם.

שְׁחַדְרָנָה גּוֹרְמַת שְׁהֵיא כְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
שְׁהֵיא פֶסַח, וְנִקְרְאָת וְנִקְרְאָת מִצּוֹת לֹא
תַעֲשֶׂה, צְרִיכָה לְהִתְחַבֵּר עִם עֲשֵׂה
וְלְהַכְלִיל בּוֹ מִדַּת לַיְלָה עִם יוֹם.

וּמִיְהוּ? זֶה צְדִיק, שְׁהֵיא מִילָה וּמִצּוֹת
עֲשֵׂה, וְנִכְלָל בְּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מִדַּת יוֹם
בְּלַיְלָה. וְאִם לֹא נִמּוּל בֶּן אָדָם, לֹא רְאוּי
לְהַקְרִיב אוֹתָם, לְכֵן עוֹמְדַת מִצּוֹת לֹא
תַעֲשֶׂה עָלָיו, וְדָנָה אוֹתוֹ בְּכַרְתָּ, שְׁלֹא

וּבְגִין כִּךְ כְּתִיב (דברים י"ז) שָׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב
 וְעֲשִׂיתָ פֶסַח לַיְי אֱלֹהֶיךָ. שָׁמֹר, כִּלְלָא
 דְּנוֹקְבָא לֹא תַעֲשֶׂה. אֶת, כִּלְלָא דְכוּלָּא. חֹדֶשׁ הָאָבִיב
 דִּהָא בְּהָהוּא שְׁעָתָא שְׁעוּרָה אָבִיב וּמְקַרְבִּין מְנִיָּה
 עוֹמֵר עֲשִׂירִית הָאִיפָּה מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת אִיהוּ, וּסְפָרִין
 שְׁבַע שְׁבוּעֵין שְׁלָמִין לְאַסְתִּלְקָא לְעִילָא וּלְקַבְלָא
 מֵאִינוּן חֲמִשִּׁין יוֹמִין עֲלָאִין דְּאִימָא עֲלָאָה אֹרִייתָא.
 דְּאִקְרִי לָחֶם דְּכְתִיב (משלי ט') לָחֶם לַחֲמוּ בְּלַחְמֵי.

וְאַנְן מְקַרְבִּין בְּיוֹמָא דְחֲמִשִּׁין דְּאִתְיִיְהִיב בִּיָּה
 אֹרִייתָא שְׁתֵּי הֶלְחֶם, תוֹרָה שְׁכַבְתָּב וְתוֹרָה
 שְׁבַעֲלָא פֶּה. וְנַחֲתִית טִיבוּ דְעֵתִיקָא קַדִּישָׁא דְאִימָא
 עֲלָאָה בְּאִינוּן שְׁבַע שְׁבוּעֵין שְׁלָמִין בְּכוּלָּא. וְכֹל חַד
 מֵאִינוּן שְׁבַע דְּרִגִין כִּלִּיל בְּשַׁבְעָה כְּדֵאֱוָקִימָנָא בְּרוּזָא
 דְּמֵהִימְנוּתָא. בְּגִין כִּךְ (דברים ט"ז) שָׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ

לשון הקודש

תוֹרָה שְׁנַקְרָאת לָחֶם, שְׁכַתוּב (משלי ט) לָחֶם
 לַחֲמוּ בְּלַחְמֵי.

וְאַנְנוּ מְקַרְבִּיבִים בְּיוֹם הַחֲמִשִּׁים שְׁנַתְנָה
 בּוּ תוֹרָה שְׁתֵּי הֶלְחֶם, תוֹרָה שְׁכַבְתָּב
 וְתוֹרָה שְׁבַעֲלָא פֶּה, וַיּוֹרֵד חֶסֶד שֶׁל הַעֲתִיק
 הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה (בִּינָה) בְּאוֹתָם
 שְׁבַעֲלָא שְׁבוּעוֹת שְׁלָמִים כִּלְלִי, וְכֹל אַחַת
 מֵאוֹתָן שְׁבַע דְּרִגוֹת כִּלְלִי בְּשַׁבְעָה, כְּפִי
 שְׁבַעֲרֵנוּ בְּסוּד הָאֱמוּנָה. לָכֵן שָׁמֹר אֶת

וְלָכֵן כְּתוּב (דברים 17) שָׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ
 הָאָבִיב וְעֲשִׂיתָ פֶסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ. שָׁמֹר –
 כִּלְלוֹת שֶׁל נִקְבָּה, לֹא תַעֲשֶׂה. אֶת –
 כִּלְלוֹת שֶׁל הַכֹּל. חֹדֶשׁ הָאָבִיב – שְׁתֵּי
 בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁעוּרָה אָבִיב, וּמְקַרְבִּיבִים
 מִמְּנוּ עוֹמֵר עֲשִׂירִית הָאִיפָּה מִמַּחֲרַת
 הַשַּׁבָּת הִיא, וּסְפָרִים שְׁבַעֲלָא שְׁבוּעוֹת
 שְׁלָמִים לְעֵלוֹת לְמַעְלָה, וּלְקַבֵּל מֵאוֹתָם
 חֲמִשִּׁים יָמִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה

הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ פֶּסַח לַיְי, קָרִיב לוֹן בְּיַחֲוֹדָא. דְּהָא
 בֵּיה אֶפְקֹד מִמְצָרִים לִילָה, וְתִשְׁלִים לְהָא דְרָגָא
 דְּאֶקְרִי לִיל שְׁמוֹרִים, וְתִקְרִיב דְּכוּרָא לְגַבְהָ וְתִתְקַרֵי
 לִילָה שְׁלִימָא.

וְתָא חַזִי נַעֲרָה בְּתוּלָה עַד לָא אֶתְקַרֵיב דְּכוּרָא
 לְגַבְהָ אֶקְרִי נַעַר, לְבַתָּר אֶקְרִי נַעֲרָה. הָדָא
 הוּא דְכֶתִיב (דְּבָרִים כ"ב) וְנָתַנּוּ לְאָבִי הַנַּעֲרָה, שְׁלִימָא
 דִּי יִקָּא. וְדָא אִיהוּ פִד אֲשֶׁת־בְּחַת שְׁלִימָא וְלָא אֶתְקַרֵיב
 מֵאֵן (ס"א לְמֵאֵן) דְּלָא אֶתְחַזִי. אוּף הָכָא בְּקַדְמִיתָא לִיל
 שְׁמוֹרִים לְבַתָּר, הַלִּילָה הַזֶּה לַיְי, פִד אֶתְקַרֵיב זֶה
 לְזוֹתָא. בְּגִין כֵּן לָא אֶתְחַזִי לְאֶתְקַרְבָּא בְּהַהוּא פֶּסַח
 עָרְל וְטָמֵא.

וְדַמָּה טַעוֹן מִתְנָה אַחַת דִּי יִקָּא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר
 (שִׁיר הַשִּׁירִים ו') אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי אַחַת הִיא
 לְאַמָּה. הִיא נְטָרַת בְּנָהָא דְלָא יִסְתַּאֲבֹן בְּנַמּוּסֵיהּ

לשון הקודש

לְאָבִי הַנַּעֲרָה, שְׁלָמָה דְיִקָּא. וְזִהוּ
 כְּשִׁנְמַצָּאָת שְׁלָמָה, וְלָא הִתְקַרַב מִי וְלִמִין
 שְׁלָא רָאוּי. אִף כָּאֵן, בְּתַחֲלָה לִיל
 שְׁמוֹרִים, אַחַר כֵּן הַלִּילָה הַזֶּה לְהַ,
 כְּשִׁמְתְקַרַב זֶה לְזוֹתָא, וְלִכְּן לָא רָאוּי
 לְהִתְקַרַב לְאוֹתוֹ פֶּסַח עָרְל וְטָמֵא.

וְדַמָּה טַעוֹן מִתְנָה אַחַת דְיִקָּא, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר (שִׁיר ו') אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי

חֲדָשׁ הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ פֶּסַח לְהַ. הִתְקַרַב
 אוֹתָם בְּיַחֲוֹד, שְׁהָרִי בּוּ הוֹצִיאָךְ מִמְצָרִים
 לִילָה, וְתִשְׁלִים אֶת הַדְּרָגָה הַזֶּה שְׁנַקְרָאָת
 לִיל שְׁמוֹרִים, וְתִקְרִיב זָכַר אֵלֶיךָ וְתִקְרָא
 לִילָה שְׁלָם.

וְכַא תְּרָאָה, נַעֲרָה בְּתוּלָה, עַד שְׁלָא
 קָרַב אֵלֶיךָ זָכַר, נַקְרָאָת נַעַר. אַחַר כֵּן
 נַקְרָאָת נַעֲרָה. זִהוּ שְׁכֶתוּב (דְּבָרִים כב) וְנָתַנּוּ

ישראל, בגין כך שבטי יה נפקו מתמן ואתחברת
 יו"ד בה"א ולא באתר אחרא כמה דעבדו אינון.
 אבל כד נפקו מבבל דאסתאנו תמן, סאינו
 מקדשא. בגין כך חוייא שליט בהו ולא אשתבח
 שולטנותא לישראל בההוא זמנא, בגין דסאינו
 מקדשא בנשים נבריות. מפאן מאן דמסאב גרמיה
 לתתא, מסאב לעילא. ומאן דקדיש גרמיה לתתא
 מקדש לעילא. ועל דא ראוין הוו דיתעבד להו
 ניסא בההיא שעתא דנפקו מבבל פשעתא דנפקו
 ממצרים. אלא דגרים חובא.

ובחמשה עשר לירחא קדמאה חולקא דאברהם
 דאיהו קדמאה ואחיד בדרגא דחס"ד.
 אנו מקריבין לקדשא בריך הוא תרין פרים לאוספא
 תרין חולקין לדרגא דחסד מעתיקא קדישא. איל

לשון הקודש

למטה, הוא טמא למעלה. ומי שמקדש
 עצמו למטה, מקדש למעלה. ועל כך היו
 ראויים שייעשה להם גם באותה שעה
 שיצאו מבבל באותה שעה שיצאו
 ממצרים, אלא שגרים החטא.

ובחמשה עשר לחודש הראשון החלק
 של אברהם, שהוא ראשון ואחוז בדרגת
 חסד, אנו מקריבים לקדוש-ברוך-הוא
 שני פרים, להוסיף שני חלקים לדרגת

אחת היא לאמה. היא שומרת את בגייה
 ישראל שלא יתטמאו במנהגיהם, משום
 כך שבטי יה יצאו משם, והתחברה יו"ד
 בה"א, ולא במקום אחר, כמו שעשו הם.
 אבל כשיצאו מבבל, נטמאו שם וטמאו
 המקדש, משום כך הנחש שלט בהם,
 ולא נמצא שלטון לישראל באותו זמן,
 משום שטמאו את המקדש בנשים
 נבריות. מפאן מי שטמא את עצמו

אֶחָד לְקַבֵּל דְּרָגָא דְיִצְחָק וּבְעֵינָן אֵיל לְיִשְׁנָא דְתַקִּיפּוּ.
 בְּגִין דְּחוּלְקָא דִידִיה תַקִּיפּוּ מִיָּא. וּבְעֵינָן דְיִסְתָּפֻם
 הֵתוּא דְרָגָא דְגַבּוּרָ"ה בְּחֶסֶד עֲלָאָה לְמַעְבַּד טִיבוּ עִם
 כָּל יִשְׂרָאֵל. וְלֹאֲתַפְרָעָא מֵאֵינּוּן דְעֶאקִין לֹון
 וְלֹאֲסַחְרָא לִיה סַטְרָא דְמִיּוּן, הֵאֵי דְכֹתִיב (בְּרֵאשִׁית ל')

מַחֲשׂוֹף הַלְבָן.

שְׁבַעַה כְּבָשִׁים תְּמִימִים. לְקַבֵּל כְּלָהּ דְרָגִין
 דְיִשְׁתַּלְמוּן בֵּיה. וְכֵן בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא
 שְׁבַעַה אֲמַרִין בְּיוֹמָא קַדְמָאָה דְכוּלְהוּ שְׁבַעַה יוֹמִין
 עֲלָאִין כָּל חַד אֲשַׁתְּלִים בְּרִזָּא דְשִׁבְעַ וְיִהוּן שְׁבַע
 שְׁבַתוֹת תְּמִימוֹת לְקַבְּלָא נְהִירוּ עֲלָאָה דְאוּרִיָּתָא.
 שְׁעִיר חַטָּאת לְכַפֵּרָה עַל סְאִיבוּ דְמַקְדָּשָׁא וְלֹא
 יְהֵא לִיה רִשׁוּ לְהֵהוּא שְׁעִיר לְעֶרְבָבָא וְלֹא לְאַסְטָנָא
 עַל יִשְׂרָאֵל.

לשון הקודש

הדרגות שישתלמו בו. וכן בכל יום ויום
 שבעה כבשים, ביום הראשון של כל
 שבעת הימים העליונים, כל אחד נתקן
 בסוד של שבע, ויהיו שבע שבתות
 תמימות לקבל את האור העליון של
 התורה. שעיר חטאת לכפר על חטאת
 המקדש, ולא תהיה רשות לאותו שעיר
 לערבב ולא להסמין על ישראל.

חסד מהעתיק הקדוש. איל אחד בנגד
 דרגת יצחק, וצריך איל, לשון של
 תקיפות, משום שחלקו חזק המים.
 וצריך שתסכים אותה דרגת הגבורה עם
 חסד עליון לעשות חסד עם כל ישראל,
 ולהפריע מאותם שמציקים להם,
 ולהקיפו צד המים. זהו שבתוב (בראשית ל')
 מחשף הלבן.

שבעה כבשים תמימים - בנגד כל

וּבַיּוֹם הַבְּכוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה. (במדבר כ"ח)
 לִקְבֹּל דְרָגָא דִּיעֲקֹב דְהָא כִּדִּין אֲשַׁתְּלִים
 עֲלֵמָא וְאֶתְחַדֵּשׁ. וְאֲנִן מְנִינֵן שְׁבַע שְׁבוּעִין בְּגִין
 לְחַבְרָא כְּלָא בְיוֹבְלָא עֲלָא דִּיהֲבָא לְהָאִי בְרָא
 בּוֹכְרָא עֲטָרָה דְאוֹרֵייתָא דְאֶתְכַלִּילַת בְּתַשְׁעָה
 וְאַרְבַּעִין אֲנָפִין וְנִפְקָא מִחֲכֻמָּה עֲלָא בְּאִינוֹן חֲמִשִּׁין
 שְׁעָרֵי בֵּינָה. וְאֶתִּיהִיבַת לְהָאִי בְרָא בּוֹכְרָא עַל יְדֵי
 דְמוֹשָׁה דְאַחִיד נָמִי בְּהָאִי דְרָגָא הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שיר
 השירים ג') עֲאִינָה וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמַלְךְ שְׁלֹמֹה,
 בְּמַלְכָּא דְשְׁלֹמָא כְּלָא דִּילִיָּה. (וְהָא) דְהָא אוֹקִימְנָא
 דְהָאִי דְרָגָא שְׁלִים מְכַל סְטָרִין וְשְׁלִים אֶקְרִי בְרֹזָא
 דְמַהִימְנוּתָא דְכְּתִיב (בְּרֵאשִׁית כ"ח) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. בְּיוֹם
 חֲתוּנָתוֹ. דָּא כִּד אֶתִּיהִיבַת (אוֹרֵייתָא). וּבַיּוֹם שְׁמֹחַת לְבוֹ.
 כִּד אֶתְבַּנֵּי בִי מִקְדָּשָׁא:

לשון הקודש

בְּרֵאשִׁית זו. וְהוּא שְׁכַתוֹב (שיר ג) עֲאִינָה
 וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמַלְךְ שְׁלֹמֹה, בְּמַלְךְ
 שֶׁהַשְּׁלוֹם כָּלוּ שְׁלוֹ. וְהָרִין שְׁהָרִי בְּאַרְנוֹ
 שְׁדָרְגָה זו שְׁלֹמָה מְכַל הַצְּדָדִים, וְשְׁלִים
 נִקְרָא בְּסוּד הָאֲמוּנָה, שְׁכַתוֹב (בראשית כח)
 וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ - זֶה
 בְּשֹׁנְתָנָה וְתוֹרָה. וּבַיּוֹם שְׁמֹחַת לְבוֹ -
 בְּשֹׁנְבָנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

(במדבר כח) וּבַיּוֹם הַבְּכוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם
 מִנְחָה חֲדָשָׁה - בְּגִנְדָּה דְרָגָת יַעֲקֹב,
 שְׁהָרִי אִזּוּ נִתְקַן הָעוֹלָם וְהִתְחַדֵּשׁ, וְאֲנִי
 מוֹנִים שְׁבַעָה שְׁבוּעוֹת כְּדִי לְחַבְרָא הַכֹּל
 בְּיוֹבְלָא הָעֲלִיּוֹן, שְׁנוֹתְנַת לְבָן הַבְּכוֹר הַזֶּה
 עֲטָרָה שֶׁל תוֹרָה שְׁנִכְלָלַת בְּאַרְבַּעִים
 וְתַשְׁעָה פָּנִים, וַיַּצָּאָה מִחֲכֻמָּה הָעֲלִיּוֹנָה
 בְּאוֹתָם חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה, וְנִתְנָה לְבָן
 הַבְּכוֹר הַזֶּה עַל יְדֵי מוֹשֶׁה שְׁאַחֲזוּ גַם

תָּא חָזִי כְּתִיב בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי דְאַתְחַבֵּר הָאִי דְרִגָּא
 דְאַקְרִי שְׁלִישִׁי בְּחֹדֶשׁ וְהִיא חֲתוּנָתוֹ, עַל דָּא
 כְּתִיב (שמות י"ט) וַיַּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר. הָאִי דְרִגָּא
 בְּרָא בּוֹכְרָא. נֶגֶד הָהָר לְקַבֵּל הָהוּא הָר דְאַתְיִידַע
 דְאַיְהוּ זְעִיר מִכָּל טוּרֵיָא דְלְעִילָא דְאַיְהוּ רָם וְנִשְׂא
 כַּד אַתְחַבֵּר לְעִילָא וְאַקְרִי הָר סִינֵי דְהָא שְׁבַעָה טוּרִין
 וְשְׁבַעָה יוֹמִין וְשְׁבַעָה אַרְצוֹת בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא
 בְּעִלְמָא דְאַיְנוּן לְקַבֵּל שְׁבַעָה יוֹמִין עֲלָאִין וְלֹא בְּחָר
 מִכְּלָהוּ לְמִיָּהֵב אֹרִייתָא אֶלָּא בְּחָר סִינֵי דְאַיְהוּ רָזָא
 דְכְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, וּבְיָוֵם כְּנֻסַת נְמוֹ דְאַתִּי מִתְּמָן תְּכַלֵּת
 דְדָמִי לְכַסָּא הַכְּבוֹד. כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. כְּנֻסַת דָּא צַדִּיק
 וְהֵאֵי יָם דְכְּנֻסַת הוּא כְּדֹא וְקֻמוֹת חֲבֵרֵיָא.

כְּנֻסַת הָיָה תְּלוּי לְמַעְלָה מִמַּטְתּוֹ שֶׁל דָּוִד, וּבְשַׁעָה
 שְׂרוּחַ צְפוֹנִית מְנַשְּׁבֶת בּוֹ מִנִּינ מֵאֵלָיו. וְדָוִד

לשון הקודש

בְּרִיד הוּא כְּעוֹלָם, שְׁהֵם כְּנֻסַת שְׁבַעָה
 יָמִים עֲלִיוֹנִים, וְלֹא בְּחָר מִכָּלָם לְתַת
 תּוֹרָה אֶלָּא בְּחָר סִינֵי, שְׁהוּא הַסּוּד שֶׁל
 כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, וְגַם בְּיָוֵם כְּנֻסַת, שְׁכַּא
 מִשָּׁם תְּכַלֵּת, שְׁדוּמָה לְכַסָּא הַכְּבוֹד.
 כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל כְּנֻסַת זֶה הַצַּדִּיק, וְזֶהוּ יָם
 כְּנֻסַת, כְּפִי שְׁפָרְשׁוּ הַחֲבֵרִים.

כְּנֻסַת הָיָה תְּלוּי לְמַעְלָה מִמַּטְתּוֹ שֶׁל דָּוִד,
 וּבְשַׁעָה שְׂרוּחַ צְפוֹנִית מְנַשְּׁבֶת בּוֹ, מִנִּינ

כָּא רָאָה, כְּתוּב (שמות יט) בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי,
 שְׁהִתְחַבְּרָה דְרִגָּה זֹו שְׁנִקְרָאת שְׁלִישִׁי
 בְּחֹדֶשׁ, וְהִיא חֲתוּנָתוֹ, עַל זֶה כְּתוּב (שם)
 וַיַּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר. דְרִגָּה זֹו הֵבֵן
 הַכְּבוֹר. נֶגֶד הָהָר – כְּנֻסַת אוֹתוֹ הָר
 שְׁנוּדַע שְׁהוּא קָמֵן מִכָּל הָהָרִים שְׁלַמְעֵלָה,
 שְׁהוּא רָם וְנִשְׂא כְּשִׁמְתְּחַבֵּר לְמַעְלָה,
 וְנִקְרָא הָר סִינֵי. שְׁהֵרִי שְׁבַעָה הָרִים
 וְשְׁבַעָה יָמִים וְשְׁבַע אַרְצוֹת בְּרָא הַקְּדוּשׁ

קָם לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא חֲצוֹת לַיְלָה לְאַתְחַבְרָא בְּנִסְתַּת
 יִשְׂרָאֵל. וּבְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל שְׁבִיעָא דְכוּלָּא נְקוּדָה
 אֲמַצְעֵיתָא דְאַרְעָא תְתַאָּה, בְּחַר קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא
 דְּאִיהִי לְקַבֵּל נְקוּדָה עֲלָאָה.

מָאִי טַעְמָא בִּיהַּ בְּחַר סִינֵי דְלַעֲלָא לְמִיחַב בִּיהַּ
 אוֹרֵייתָא שְׁבַבְתָּב וְסִימְנִידָא בְּהַאי אַרוֹן לְמִיחַב
 בִּיהַּ בְּרִית, בְּגִין דְּבְּהַאי אַרוֹן מוֹנַחִין כָּל גְּבִיזוֹן טָבִין,
 וְתוֹרָה שְׁבַבְתָּב דְּאַקְרִי בְּרִית בִּיהַּ מוֹנַחָא. וְכָל מָאִנֵּי
 קָרְבָּא דְּמִלְכָּא בִּידֵיהַּ אֶתְמַסְרוּ, וְכִלְהוּ עַלְמִין דְּלִתְתָּא
 מוֹנָה יַנְקִין. זְכוּ יִשְׂרָאֵל לְמִיטַר אוֹרֵייתָא כְּדִין יַחֲבַת
 לוֹן כָּל טִיבוֹ דְּעַלְמָא. וְאִי לָא כְּדִין יִסְרַת לוֹן, הָדָא
 הוּא דְּכַתִּיב (ויקרא כ"ו) וְיִסְרַתִּי אֶתְכֶם אַף אֲנִי, דָּא כְּנִסְתַּת
 יִשְׂרָאֵל. וְכִד תְּחַבְרָא בְּאַנִּי דְּלִ"ת דִּילָה אֲקַרִּי אֲדֹנָי
 וְדִינָא לְעַלְמָא. בְּגִין כְּךָ כְּתִיב (דְּבָרִים ד') וְזֹאת הַתּוֹרָה

לשון הקודש

מְנַחִים כָּל הַגְּבִיזִים הַטּוֹבִים, וְתוֹרָה
 שְׁבַבְתָּב, שְׁנִקְרָאת בְּרִית, מְנַחַת בּוֹ,
 וְכָל כְּלֵי הַקָּרֵב שֶׁל הַמִּלְחָמָה נִמְסְרוּ בְּיַדֶּיהָ,
 וְכָל הָעוֹלָמוֹת שֶׁלְמִטָּה יוֹנְקִים מִמֶּנָּה. אִם
 זְכוּ יִשְׂרָאֵל לְשָׁמֵר הַתּוֹרָה, אִזּוּ נֹתַנְתָּ
 לָהֶם כָּל טוֹב הָעוֹלָם, וְאִם לֹא, אִזּוּ
 מִיִּסְרַת אוֹתָם. וְהוּוּ שְׁבַבְתּוֹב (ויקרא כו)
 וְיִסְרַתִּי אֶתְכֶם אַף אֲנִי. זֹו כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל.
 וְכִשְׁתְּחַבְרָא בְּ"אַנִּי" דְּלִ"ת שְׁלָה, נְקַרְרָת

מֵאֲלִיּוֹ, וְדוּד קָם לְעַסֵּק בְּתוֹרָה בְּחֻצוֹת
 הַלַּיְלָה לְהַתְּחַבְרָא עִם כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל.
 וּבְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל הַשְּׁבִיעִית שֶׁל הַכּוּל,
 הַנְּקוּדָה הָאֲמַצְעִית שֶׁל אֶרֶץ הַתְּחִתוֹנָה
 בְּחַר הַקְּדוּשָׁא בְּרִידָא הוּא שְׁהִיא כְּנִסְתַּת
 הַנְּקוּדָה הָעֲלִיּוֹנָה.

מָה הַטַּעַם בּוֹ בְּחַר סִינֵי שֶׁלְמַעַלָּה לְתַת
 בּוֹ תּוֹרָה שְׁבַבְתָּב, וְסִימְנִידָא בְּאַרוֹן זֶה
 לְתַת בּוֹ בְּרִית? מִשּׁוּם שֶׁבְּאַרוֹן זֶה

אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה. בְּזֹאת אֲתִיחַיֵּב אֹרְיִיתָא.

תָּא חַוִּי, אֹרְיִיתָא שְׂבַכְתָּב צַדִּיק אֶקְרִי, וּמוֹנָח
בְּזֹאת דְּהָאֵי בְרִית מְנַחָא בֵּיהּ, דְּכְתִיב אַרְוֹן
הַבְּרִית בְּגִין דְּמוֹנָח בֵּיהּ בְּרִית דְּאִיהוּ צַדִּיק בְּגִין כְּדִ
וְזֹאת הַתּוֹרָה אֶתְחַבֵּר וְאִ"ו בְּזֹאת וּכְדִין אֲשֶׁר שָׁם
מֹשֶׁה סָם חַיִּין לְעֵלְמָא. דְּהָא אֵילָנָא דְחַיִּי אֶתְדַבֵּק
בֵּהּ. וְכַד לָא מְכַשְׂרִין בְּנֵי נֶשָׂא עוֹבְדֵייהוּ, אֶסְתַּלֵּק
וְאִ"ו מְזֹאת. וּכְדִין כְּתִיב (ויקרא י"ד) זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת
הַמְּצֹרֵעַ, וְזֶהוּ חֲשׂוֹב כַּמַּת.

וּכְתִיב (במדבר י"ט) זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם פִּי יָמוֹת בְּאֶהֱל
אֶסְתַּלֵּק ו' מְזֹאת וְעָבִיד הָאֵי אֶהֱל נּוֹקְמִין,
חַיִּינוּ דְּכְתִיב (שם) זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יי.
וּבְגִין דְּלָא אֶתְחַבֵּר ו' בֵּהּ, נְרַמּוּ דְּסָאִיבוּ מְקַדְשָׁא
וְנְרִימוּ לֹון מוֹתָא. דְּהָא מָאן דְּאֶפְרִישׁ לֹון, נְרִים

לשון הקודש

נְדַבֵּק בֵּהּ. וּכְשִׁמְעֵשִׂי בְּנֵי אָדָם אֵינָם
בְּשָׂרִים, מְסַתַּלֵּק וְאִ"ו מ'זֹאת", וְאִזְ כְּתוּב
(ויקרא יד) זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרֵעַ, וְזֶהוּ
חֲשׂוֹב כַּמַּת.

וּכְתִיב (במדבר יט) זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם פִּי
יָמוֹת בְּאֶהֱל. הַסְתַּלֵּקָה ו' מְזֹאת, וְעוֹשֶׂה
הָאֶהֱל הִנֵּה נְקָמוֹת. חַיִּינוּ מַה שְׂבַכְתוּב (שם)
זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה ה'. מְשׁוּם
שְׂלָא הַתְחַבְּרָה ו' עִם ה', נְרַמּוּ שְׂטָמָאוּ

אֶדְנִי, וְדִן אֵת הָעוֹלָם. לְכֹן כְּתוּב (דברים
ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה. ב'זֹאת"
נִתְּנָה תּוֹרָה.

בֵּא רְאֵה, תּוֹרָה שְׂבַכְתָּב נְקָרָאת צַדִּיק,
וּמְנַחַת בְּזֹאת, שְׂבַכְרִית זוּ מְנַחַת בּוּ,
שְׂבַכְתוּב אַרְוֹן הַבְּרִית, מְשׁוּם שְׂמַנַּחַת בּוּ
בְרִית שְׂהוּא צַדִּיק. וְלִכֵּן וְזֹאת הַתּוֹרָה,
הַתְחַבֵּר וְאִ"ו עִם זֹאת, וְאִזְ – אֲשֶׁר שָׁם
מֹשֶׁה, סָם חַיִּים לְעוֹלָם, שְׂחַרֵּי עֵץ הַחַיִּים